

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015		Ф-21.11-05.01/ 123.00.1/Б-ОК10- 2024
	Випуск 2	Зміни 0	Екземпляр № 1 Арк 27 / 1

ЗАТВЕРДЖЕНО

Вченою радою факультету
національної безпеки, права та
міжнародних відносин
27 серпня 2024 р., протокол № 8
Голова Вченої ради

Лариса СЕРГІЄНКО

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ ОК 10 «ПОЛІТИКО-СОЦІАЛЬНІ СТУДІЇ»

для здобувачів вищої освіти освітнього ступеня «бакалавр»
спеціальності 123 «Комп'ютерна інженерія»
освітньо-професійна програма «Комп'ютерна інженерія»
факультет інформаційно-комп'ютерних технологій
кафедра комп'ютерної інженерії та кібербезпеки

Схвалено на засіданні кафедри
міжнародних відносин і політичного
менеджменту

27 серпня 2024 р., протокол № 6

Завідувач кафедри

 Вікторія ЗАГУРСЬКА-
АНТОНЮК

Гарант освітньо-
професійної програми

 Олена ГОЛОВНЯ

Розробник: доктор політичних наук, професор, професор кафедри
міжнародних відносин і політичного менеджменту Рафальський Ігор
Олексійович

Житомир
2024

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідас ДСТУ ISO 9001:2015			Ф-21.11-05.01/ 123.00.1/Б-ОК10- 2024
	<i>Випуск 2</i>	<i>Зміни 0</i>	<i>Екземпляр № 1</i>	<i>Арк 27 / 2</i>

Робоча програма навчальної дисципліни «Українські історико-культурні та політико-соціальні студії» для здобувачів вищої освіти освітнього ступеня «бакалавр» спеціальності 123 «Комп'ютерна інженерія» освітньо-професійна програма «Комп'ютерна інженерія» затверджена Вченою радою факультету національної безпеки, права та міжнародних відносин від 27 серпня 2024 р., протокол № 8.

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015			Ф-21.11-05.01/ 123.00.1/Б-ОК10- 2024
	Випуск 2	Зміни 0	Екземпляр № 1	Арк 27 / 3

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, освітній ступінь	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів 3	Галузь знань 12 «Інформаційні технології»	Обов'язкова	
Модулів – 1	Спеціальність 123 «Комп'ютерна інженерія»	Рік підготовки:	
Змістових модулів – 2		4-й	-
Загальна кількість годин – 90		Семестр	
		7-й	-
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 3 самостійної роботи – 2,6	Освітній ступінь «бакалавр»	Лекції	
		32 год.	-
		Практичні	
		16 год.	-
		Лабораторні	
		- год.	-
		Самостійна робота	
42 год.	-		
		екзамен	

Частка аудиторних занять і частка самостійної та індивідуальної роботи у загальному обсязі годин з навчальної дисципліни становить:

для денної форми навчання – 53 % аудиторних занять, 47 % самостійної та індивідуальної роботи.

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015			Ф-21.11-05.01/ 123.00.1/Б-ОК10- 2024
	Випуск 2	Зміни 0	Екземпляр № 1	Арк 27 / 4

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Метою вивчення навчальної дисципліни є надання студентам системних знань про політику, політичну діяльність, політичні процеси, що відбуваються в суспільстві. У процесі вивчення курсу студенти мають овоїти предмет та функції політології, проблему ефективної організації суспільних процесів та влади як основної дилеми політики, історію політичних вчень. Формування у студентів уявлення про функціонування та розвиток сучасного суспільства, специфіку соціологічного і політологічного пізнання проблем і тенденцій суспільного розвитку, політики і влади, взаємодію людини з різними інституціями, особливості сучасного українського суспільства у порівняльному контексті.

Завданнями навчальної дисципліни є:

- ознайомити студентів з методологічною базою політичної науки;
- розкрити основні закономірності політичних процесів;
- показати зміст та специфіку понятійно-категоріального апарату політології;
- сформулювати наукове розуміння політики як невід'ємної частини суспільного життя;
- аналізувати інформацію щодо подій, процесів та явищ соціального життя суспільства;

Зміст навчальної дисципліни направлений на формування наступних **компетентностей** за спеціальністю 123 «Комп'ютерна інженерія» та освітньо- професійною програмою «Комп'ютерна інженерія»:

- КЗ 4. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.
- КЗ 10. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.

Отримані знання з навчальної дисципліни стануть складовими

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015			Ф-21.11-05.01/ 123.00.1/Б-ОК10- 2024
	Випуск 2	Зміни 0	Екземпляр № 1	Арк 27 / 5

наступних програмних результатів навчання за спеціальністю 123 «Комп'ютерна інженерія» та освітньо-професійною програмою «Комп'ютерна інженерія»:

- РН 4. Знати та розуміти вплив технічних рішень в суспільному, економічному, соціальному і екологічному контексті.
- РН 8. Вміти системно мислити та застосовувати творчі здібності до формування нових ідей.
- РН 14. Вміти поєднувати теорію і практику, а також приймати рішення та виробляти стратегію діяльності для вирішення завдань спеціальності з урахуванням загальнолюдських цінностей, суспільних, державних та виробничих інтересів.
- РН 17. Спілкуватись усно та письмово з професійних питань українською мовою та однією з іноземних мов (англійською, німецькою, італійською, французькою, іспанською).
- РН 18. Використовувати інформаційні технології та інші методи для ефективного спілкування на професійному та соціальному рівнях.
- РН 19. Здатність адаптуватись до нових ситуацій, обґрунтовувати, приймати та реалізовувати у межах компетенції рішення.
- РН 20. Усвідомлювати необхідність навчання впродовж усього життя з метою поглиблення набутих та здобуття нових фахових знань, удосконалення креативного мислення.

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015			Ф-21.11-05.01/ 123.00.1/Б-ОК10- 2024
	Випуск 2	Зміни 0	Екземпляр № 1	Арк 27 / 6

3. Програма навчальної дисципліни.

Змістовний модуль 1: Історія та культура України.

Тема 1. Історія України від найдавніших часів до ХХ ст.

Вступ. Предмет і завдання курсу. Найдавніша історія України. Руська держава. Українські землі під владою Литви та Польщі (XIV - перша половина XVII ст.). Визвольна війна українського народу. Утворення козацької держави. Соціально-економічне та політичне становище України у XVIII ст. Українські землі під владою Російської та Австрійської імперій у XIX – на поч. ХХ ст. Україна в Першій світовій війні. Українська революція 1917–1921-х рр. Українська СРР в умовах нової економічної політики (1921–1928рр.). Радянська модернізація та геноцид в Україні (1929–1938рр.). Західноукраїнські землі в міжвоєнний період (1921–1939 рр.). Україна в роки Другої світової війни (1939– 1945 рр.). Радянська Україна в післявоєнний період (до кін. 60-х рр). Часткова лібералізація у кін. 50-х рр. ХХ ст. Згорання демократичних процесів, посилення централізму. «Застій» 1964–1982 рр. Дисидентський рух. Війна в Афганістані. Особливості перебудови в Україні. Крах СРСР.

Тема 2. Україна в умовах незалежності.

Україна в умовах незалежності: досягнення та втрати (1991 р. – кін. ХХ ст.). Україна в умовах незалежності: досягнення та втрати (поч. ХХІ ст. – 2014 рр.). Російсько-українська війна 2014–2022.

Тема 3. Філософсько-методологічні засади вивчення української культури. Характерні особливості та витоки.

Предмет і завдання дисципліни. Становлення історії культури України як науки. Українська національна культура як цілісна система. Періодизація культури України. Джерела та методи дослідження історії культури України. Характерні особливості культури України.

Тема 4. Середньовічна українська культура (IX – перша половина XVII століття) та українська культура доби модерну (друга половина XVII – початок ХХ століття).

Соціально-побутова природа календарної обрядовості українців. Українське національно-культурне відродження (кінець XVIII –початок ХХ

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015			Ф-21.11-05.01/ 123.00.1/Б-ОК10- 2024
	Випуск 2	Зміни 0	Екземпляр № 1	Арк 27 / 7

ст.). Особливості розвитку освіти в Україні. Напрями наукових досліджень. Розвиток української мови та літератури. Асиміляційні заходи російського самодержавства щодо українського народу і його культури. Музичне мистецтво України. Театр та опера. Архітектура та скульптура України: стилістичні напрями. Український живопис та графіка.

Тема 5. Новітня українська культура (XX – 1 чверть XXI століття).

Культура періоду української революції 1917–1921-х рр. Основні чинники культури і духовного життя України. Розвиток освіти і науки України. Літературні течії. Театральне життя. Доля української православної церкви.

Українська культура радянської доби. Національно-культурне відродження в Україні в 20–30-х рр. Розвиток культури у роки II Світової війни. Розвиток культури в УРСР у 40–60-х рр. Шістдесятництво.

Культура і духовне життя в Україні в період загострення кризи радянської системи. Освіта періоду радянської кризи. Становище науки: здобутки і проблеми. Розвиток літератури і мистецтва. Панування методу соціалістичного реалізму. Офіційне і «справжнє мистецтво».

Основні тенденції сучасного розвитку культури України. Освіта і наука в кінці XX – на поч. XXI ст. Українська класична і популярна музика. Театральне мистецтво та кінематографія. Сучасне релігійне життя України. Основні тенденції розвитку українського образотворчого мистецтва та архітектури.

Тема 6. Історія вітчизняної політичної думки.

Політична думка княжої доби. Становлення і розвиток політичної думки в епоху Київської Русі: історичне та світоглядне тло. Політичні ідеї твору митрополита Іларіона «Слово про закон і благодать». Розвиток політичних ідей у «Повісті минулих літ». «Повчання» Володимира Мономаха як політичний заповіт. Ідея політичного об'єднання українських земель у творі «Слово о полку Ігоревім». Значення політичних ідей княжої доби для подальшого розвитку вітчизняної політичної думки. Політична думка Галицько-Волинського князівства та литовсько-польської доби (до Люблінської унії). Політичні засади державності в Литовських статутах.

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015			Ф-21.11-05.01/ 123.00.1/Б-ОК10- 2024
	Випуск 2	Зміни 0	Екземпляр № 1	Арк 27 / 8

Відокремлення політичної науки від теології в поглядах Ю. Котермак-Дрогобича. Сутність держави та проблеми політичної влади в суспільно-політичних поглядах С. Оріховського-Роксолана. Політична думка другої половини XVI століття. Суспільно-політичний світогляд І. Вишенського. Українська політична думка в добу визвольних змагань XVII століття. Формування ідеології українського козацтва. Державницька концепція Б. Хмельницького. Конституція Пилипа Орлика. Суспільно-політичні погляди С. Яворського. Концепція держави освіченого абсолютизму Ф. Прокоповича. Українська політична думка XIX століття. Політична програма Кирило-Мефодіївського товариства. Політична позиція Т. Шевченка та його внесок у формування політичних поглядів кирило-мефодіївців. Характеристика суспільно-політичних поглядів М. Костомарова. Особливості політичних поглядів М. Драгоманова. Еволюція суспільно-політичних поглядів Івана Франка. Політичні концепції українських мислителів кінця XIX – XX ст.: лібералізм (Б. Кістяківський); консерватизм (В. Липинський, С. Томашівський); соціалізм (М. Грушевський); націонал-демократизм (С. Дністрянський, В. Старосольський, О. Бочковський); націонал-комунізм (В. Винниченко, М. Хвильовий); націоналізм (М. Міхновський, Д. Донцов, М. Сціборський). Політичні погляди представників українського національно-самостійницького напрямку: державницька доктрина В. Чорновола; антиколоніальні ідеї Л. Лук'яненка; критика радянського імперського режиму С. Хмарою.

Змістовний модуль 2. Теорія політики.

Тема 1. Політологія як система знань про політику. Держава в політичній системі суспільства. Правова соціальна держава та громадянське суспільство

Характеристика основних закономірностей понять і категорій політології. Функції і методи політології. Співвідношення національного і загальнолюдського. Місце, специфіка та роль політології в системі наук про суспільство: політологія і філософія, політологія і політекономія, політологія і соціологія, психологія, демографія, право.

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015			Ф-21.11-05.01/ 123.00.1/Б-ОК10- 2024
	Випуск 2	Зміни 0	Екземпляр № 1	Арк 27 / 9

Держава як основна і універсальна політична організація суспільства. Походження і сутність держави. Структура державного механізму і характеристика його компонентів. Історичні типи держави. Основні тенденції розвитку сучасної держави. Форми політичного правління і державного устрою. Правова держава, визначення, суть, основні ознаки. Поділ влади: сутність, принцип і механізми взаємодії. Побудова правової, демократичної, суверенної держави - стрижень національного відродження України. Громадянське суспільство. Сучасні концепції громадянського суспільства. Громадянське суспільство як сфера самоуправління вільних індивідів та добровільно організованих громадян високого соціального статусу. Шляхи формування громадянського суспільства, правової, соціальної держави у суверенній Україні.

Тема 2. Політична еліта і політичне лідерство. Політична культура та політична свідомість

Людина як об'єкт і суб'єкт політики. Політична участь людини. Класифікація типів людей щодо їх участі в політиці. Сутність політичної соціалізації людини. Політика і громадянин. Громадянин у політичному житті суспільства. Закон України «Про громадянство України». Поняття, типологія та механізм формування політичних еліт. Виникнення понять «еліта» і «політична еліта». Загальні причини існування еліт. Теорія еліт Г. Моски, В. Парето, Р. Міхельса. Основні напрямки сучасних елітарних теорій: макіавеллістська школа, ціннісні теорії, теорії демократичного елітаризму, концепція плюралізму еліт, ліволіберальні концепції. Типологія еліт. Політична еліта України: особливості формування та етапи еволюції. Д. Донцов, В. Липинський, М. Драгоманов про роль еліти у державотворенні. Політична еліта і правлячий клас. Шляхи становлення сучасної еліти в Україні.

Лідерство і його специфіка у політичному аспекті. Поняття лідерства. Ідеї лідерства в історії. Об'єктивні і суб'єктивні сторони лідерства. Основні концепції політичного лідерства: теорія рис, ситуаційна теорія конститuentів, психологічна концепція, інтерактивний аналіз. Класифікація, функції та тенденції розвитку політичного лідерства. Культ особи. Критерії

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015			Ф-21.11-05.01/ 123.00.1/Б-ОК10- 2024
	Випуск 2	Зміни 0	Екземпляр № 1	Арк 27 / 10

оцінки популярності та ефективності діяльності політичного лідера у сучасній Україні. Політична свідомість як відображення політичного буття. Обумовленість політичної свідомості соціальне економічними, історичними, культурними умовами розвитку суспільства. Структура і рівні політичної свідомості: емпірична і теоретична, повсякденна і наукова, ідеологічна і соціальнопсихологічна. Політична свідомість і політична ідеологія: діалектика їх специфіки та взаємозв'язку. Авторитарна і демократична свідомість. Рівні і типи політичної свідомості. Групова і масова політична свідомість. Громадська думка і її функції. Загальне поняття політичної культури. Широкий і вузький смисл поняття «політична культура». Політична культура як синтез всесвітньо- історичного досвіду розвитку політичної сфери життєдіяльності людства. Функції політичної культури. Національна культура. Етнічний стереотип і його політичний потенціал. Плюралізм і політична культура. Класифікація видів політичної культури. Варіант західної типологізації (Г.Алмонда і О.Верби). Завдання, становлення і основні шляхи формування демократичної культури.

Тема 3. Політичні партії і партійні системи.

Поняття політичної партії. Основні історичні форми розвитку партійної організації. Аспекти вивчення партії: соціальна база і склад, політична платформа, ідеологічна орієнтація, електоральний корпус (електорат). Поняття "партійної системи". Типологія партійно-політичних систем. Політичні партії в Україні: їх соціальна база, політична платформа і ідеологічна орієнтація, роль і місце в політичному житті. Партійно-політична система в Україні: від однопартійної монополії до реального плюралізму. Політичні партії в Україні та їх основні типи. Перспективи розвитку політичних партій в умовах сучасної України

Тема 4. Демократія. Вибори та виборчі системи.

Поняття демократії. Історичні передумови її виникнення, характерні риси. Атрибути демократії (гласність, плюралізм, лібералізм та ін.). Демократичні принципи і демократичні процедури. Демократія і свобода особи. Виміри демократії. Багатоманітність тлумачення демократії. Нормативний та дескриптивний (описово-емпіричний) підходи до визначення

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015			Ф-21.11-05.01/ 123.00.1/Б-ОК10- 2024
	Випуск 2	Зміни 0	Екземпляр № 1	Арк 27 / 11

демократії. Принципи (ознаки) демократії. Основні концепції демократії. Передумови та шляхи демократизації українського суспільства. Ціннісне, раціонально- утилітарне та системне обґрунтування демократії. Економічні, соціальні, політико-культурні, релігійні та зовнішньополітичні передумови демократії в Україні. Загальні моделі демократизації (лінійна, циклічна, діалектична). Шляхи лібералізації та реформування українського суспільства. Конституція України про політичні права і свободи. Від посттоталітаризму до демократії. Особливості становлення й розвитку демократії в сучасній Україні. Роль молоді у розвитку демократичних процесів в Україні. Вибори, їх класифікація та особливості при різних політичних режимах. Вибори в Україні. Класифікація виборів за територіальною ознакою, за об'єктом, за часом проведення, за кількісною ознакою участі, з огляду на правові наслідки, за порядком визначення результатів виборів. Принципи виборчого права та організація демократичних виборів. Принципи регламентації виборчого права. Поняття про ценз (осідлості, віковий), виборчу заставу, принципи поділу на виборчі округи (багатомандатні і одномандатні). Система чинного виборчого законодавства України. Типи (моделі) виборчих систем - мажоритарна, пропорційна і змішана. Різновиди мажоритарної (абсолютною, відносної більшості і преференційна) і пропорційної (відкриті і закриті списки). Змішана виборча система. Виборча квота (метр), виборчий поріг. Преваги і недоліки застосування різних типів систем. Співвідношення виборчої і партійно-політичної систем. Особливості виборчого процесу в Україні.

Тема 5. Політичний менеджмент і маркетинг.

Політичний менеджмент як система управління політичними процесами. Структура політичного менеджменту. Етапи прийняття політичних рішень. Поняття «політичний маркетинг» у предметному полі політології. Політичний та комерційний маркетинг: спільні й відмінні риси. Політичний маркетинг як вид політичних технологій і як система заходів або діяльність, спрямована на створення, підтримання чи зміну поведінки виборців. Політичний ринок як система взаємодії конкуруючих політичних сил. Функції і види політичного маркетингу. Сегментація політичного ринку.

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015			Ф-21.11-05.01/ 123.00.1/Б-ОК10- 2024
	Випуск 2	Зміни 0	Екземпляр № 1	Арк 27 / 12

Сегментація за географічним принципом. за демографічним принципом; за психографічними факторами. Політичний імідж. Характеристики політичного іміджу. Способи формування політичного іміджу. Політична реклама.

Тема 6. Світова політика і міжнародні відносини

Характер і форми міжнародних відносин. Міжнародні відносини як система економічних, політичних, військових і інших зв'язків у світі між державами, міждержавними та іншими об'єднаннями. Критерії класифікації міжнародних відносин. Типи міжнародних відносин. Типи міжнародних об'єднань та їх різноманітні політичні ролі: політичних і неополітичних (економічних, релігійних та Ін.), державних і недержавних (неурядових) організацій. ООН як міжнародний політичний механізм універсального типу. Роль основних міжнародних угруповань блоків, рухів тощо.

Україна як суб'єкт міжнародних відносин. Мета і принципи зовнішньої політики Української держави. Міжнародні відносини України з державами світу. Міжнародна діяльність України в організаціях системи ООН та ін. Специфіка глобальних проблем у постбіполярному світі. Проблема формування нового світового порядку та підходи до їх вирішення. Міжнародне регулювання глобальних проблем. Роль ООН у врегулюванні важливих проблем людства.

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015			Ф-21.11-05.01/ 123.00.1/Б-ОК10- 2024
	Випуск 2	Зміни 0	Екземпляр № 1	Арк 27 / 13

4. Структура (тематичний план) навчальної дисципліни

Змістові модулі і теми	Кількість годин							
	денна форма				заочна форма			
	усього	лекції	практичні	самостійна робота	усього	лекції	практичні	самостійна робота
МОДУЛЬ 1								
Змістовий модуль 1. Історія та культура України								
Тема 1. Історія України від найдавніших часів до XX ст.	9	4	2	3	-	-	-	-
Тема 2. Україна в умовах незалежності	6	2	1	3	-	-	-	-
Тема 3. Філософсько-методологічні засади вивчення української культури. Характерні особливості та витоки	6	2	1	3	-	-	-	-
Тема 4. Середньовічна українська культура (IX – перша половина XVII століття) та українська культура доби модерну (друга половина XVII – початок XX століття)	7	2	1	4	-	-	-	-
Тема 5. Новітня українська культура (XX – 1 чверть XXI століття)	7	2	1	4	-	-	-	-
Тема 6. Історія вітчизняної політичної думки	9	4	1	4	-	-	-	-
Модульний контроль 1	1	-	1	-	-	-	-	-
<i>Разом за змістовий модуль 1</i>	45	16	8	21	-	-	-	-
Змістовий модуль 2. Теорія політики								
Тема 1. Політологія як система знань про політику. Держава в політичній системі суспільства. Правова соціальна держава та громадянське суспільство	9	4	2	3	-	-	-	-
Тема 2. Політична еліта і політичне лідерство. Політична культура та політична свідомість	6	2	1	3	-	-	-	-
Тема 3. Політичні партії і партійні системи	6	2	1	3	-	-	-	-
Тема 4. Демократія. Вибори та виборчі системи	7	2	1	4	-	-	-	-
Тема 5. Політичний менеджмент і маркетинг	7	2	1	4	-	-	-	-
Тема 6. Світова політика і міжнародні відносини	9	4	1	4	-	-	-	-
Модульний контроль 2	1	-	1	-	-	-	-	-

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015			Ф-21.11-05.01/ 123.00.1/Б-ОК10- 2024
	Випуск 2	Зміни 0	Екземпляр № 1	Арк 27 / 14

Змістові модулі і теми	Кількість годин							
	денна форма				заочна форма			
	усього	лекції	практичні	самостійна робота	усього	лекції	практичні	самостійна робота
Разом за змістовий модуль 2	45	16	8	21	-	-	-	-
ВСЬОГО	90	32	16	42	-	-	-	-

5. Теми практичних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		денна форма	заочна форма
МОДУЛЬ 1			
Змістовий модуль 1. Історія та культура України			
1.	Тема 1. Історія України від найдавніших часів до ХХ ст.	1	-
2.	Теми 2. Філософсько-методологічні засади вивчення української культури. Характерні особливості та витоки	1	-
3.	Теми 3. Середньовічна українська культура (IX – перша половина XVII століття) та українська культура доби модерну (друга половина XVII – початок ХХ століття)	2	-
4.	Теми 4. Новітня українська культура (XX – 1 чверть ХХІ століття)	1	-
5.	Тема 5. Новітня українська культура (XX – 1 чверть ХХІ століття)	1	-
6.	Тема 6. Історія вітчизняної політичної думки	1	-
7.	Модульний контроль 1	1	-
Змістовий модуль 2. Теорія політики			
1	Тема 1. Політологія як система знань про політику. Держава в політичній системі суспільства. Правова соціальна держава та громадянське суспільство	2	-
2	Тема 2. Політична еліта і політичне лідерство. Політична культура та політична свідомість	2	-
3	Тема 3. Політичні партії і партійні системи	1	-
4	Тема 4. Демократія. Вибори та виборчі системи	2	-
5	Тема 5. Політичний менеджмент і маркетинг	2	-
6	Тема 6. Світова політика і міжнародні відносини	1	-
7	Модульний контроль 2	1	-
РАЗОМ		16	-

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015			Ф-21.11-05.01/ 123.00.1/Б-ОК10- 2024
	Випуск 2	Зміни 0	Екземпляр № 1	Арк 27 / 15

6. Завдання для самостійної роботи

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		денна форма	заочна форма
МОДУЛЬ 1			
Змістовий модуль 1. Історія та культура України			
	Тема 1. Історія України від найдавніших часів до XX ст. Дисидентський рух. Війна в Афганістані. Особливості перебудови в Україні. Крах СРСР.	4	-
	Теми 2. Філософсько-методологічні засади вивчення української культури. Україна в умовах незалежності: досягнення та втрати (поч. XXI ст. – 2014 рр.). Російсько-українська війна 2014–2022.	4	-
	Теми 3. Середньовічна українська культура (IX – перша половина XVII століття) та українська культура доби модерну (друга половина XVII – початок XX століття) Джерела та методи дослідження історії культури України. Характерні особливості культури України.	4	-
	Теми 4. Новітня українська культура (XX – 1 чверть XXI століття) Сучасне релігійне життя України. Основні тенденції розвитку українського образотворчого мистецтва та архітектури.	4	-
	Тема 5. Політичний менеджмент і маркетинг. Способи формування політичного іміджу. Політична реклама	4	-
	Тема 6. Світова політика і міжнародні відносини Міжнародне регулювання глобальних проблем. Роль ООН у врегулюванні важливих проблем людства	4	-
Змістовий модуль 2. Теорія політики			
1	Тема 1. Політологія як система знань про політику. Держава в політичній системі суспільства. Правова соціальна держава та громадянське суспільство Громадянське суспільство як сфера самоуправління вільних індивідів та добровільно організованих громадян високого соціального статусу. Шляхи формування громадянського суспільства, правової, соціальної держави у суверенній Україні.	6	-
2	Тема 2. Політична еліта і політичне лідерство. Політична культура та політична свідомість Плюралізм і політична культура. Класифікація видів політичної культури. Варіант західної типологізації (Г.Алмонда і О.Верби). Завдання, становлення і основні шляхи формування демократичної культури.	4	-
3	Тема 3. Політичні партії і партійні системи Політичні партії в Україні та їх основні типи. Перспективи розвитку політичних партій в умовах сучасної України	6	-
4	Тема 4. Демократія. Вибори та виборчі системи Співвідношення виборчої і партійно- політичної систем.	4	-

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015			Ф-21.11-05.01/ 123.00.1/Б-ОК10- 2024
	Випуск 2	Зміни 0	Екземпляр № 1	Арк 27 / 16

	Особливості виборчого процесу в Україні.		
	Тема 5. Політичний менеджмент і маркетинг Характеристики політичного іміджу. Способи формування політичного іміджу. Політична реклама.	4	-
	Тема 6. Світова політика і міжнародні відносини Міжнародне регулювання глобальних проблем. Роль ООН у врегулюванні важливих проблем людства.	2	-
РАЗОМ ЗА МОДУЛЬ 1		42	-
РАЗОМ		42	-

7. Індивідуальні самостійні завдання

Індивідуальним самостійним завданням під час вивчення дисципліни «Українські історико-культурні та політико-соціальні студії» є написання тез доповіді за тематикою бакалаврської кваліфікаційної роботи.

Тези доповіді (гр. thesis – положення, твердження) – це опубліковані до початку наукової конференції матеріали із викладом основних аспектів наукової доповіді. Вони фіксують наукову точку зору автора і містять матеріали, які раніше не друкувалися. Завдяки влучно складеним тезам, автор має можливість створити собі репутацію фахівця, здатного в логічній і переконливій, ясній і доступній для адресата формі висловлювати результати своєї роботи. Тези на конференцію – це не план наукової роботи і не список основних положень.

Порядок підготовки тез:

- визначення теми дослідження;
- аналіз літератури за темою дослідження;
- визначення проблемного питання в рамках теми дослідження;
- формулювання назви тез доповідей;
- узгодження назви тез та напряму дослідження з науковим керівником;
- написання тез;
- узгодження тексту тез з науковим керівником;
- публікація тез доповіді.

Оформлення тез здійснюється відповідно до вимог актуальної конференції, відображених у інформаційному листі заходу. При поданні тез на перевірку здобувачі вищої освіти мають зазначити, відповідно до вимог якої конференції здійснювалася підготовка тез. Обов'язковим елементом контролю та оцінювання тез як індивідуального завдання є перевірка їх на плагіат з використанням доступного програмного забезпечення.

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідас ДСТУ ISO 9001:2015			Ф-21.11-05.01/ 123.00.1/Б-ОК10- 2024
	Випуск 2	Зміни 0	Екземпляр № 1	Арк 27 / 17

8. Методи навчання

Під час викладання навчальної дисципліни використовуються методи навчання, що сприяють досягненню відповідних програмних результатів.

Результат навчання	Методи навчання
РН 4, РН 8, РН 14, РН 17, РН 18, РН 19, РН 20, РН 22	<ul style="list-style-type: none"> - Вербальні методи (лекція, пояснення) - Наочні методи (спостереження, демонстрація, ілюстрація) - Дискусійний метод - Ситуаційний метод - Методи самостійної роботи, анотування опрацьованого матеріалу

9. Методи контролю

Перевірка досягнення програмних результатів навчання здійснюється з використанням наступних методів.

Результат навчання	Методи контролю
РН 4, РН 8, РН 14, РН 17, РН 18, РН 19, РН 20, РН 22	<ul style="list-style-type: none"> Усне опитування, участь у дискусії, відповіді на проблемні запитання Перевірка виконання домашніх завдань, практичних завдань, вправ, кейсів Перевірка виконання та захист практичних робіт Експрес-тестування Перевірка виконання та захист індивідуальних завдань Самооцінювання та взаємооцінювання Перевірка виконання завдань модульного контролю Екзамен

10. Оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти

Оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти з навчальної дисципліни здійснюється відповідно до Положення про оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти у Державному університеті «Житомирська політехніка» та розподілу балів, що наведений нижче.

Система оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти з навчальної дисципліни включає поточний, модульний та підсумковий контроль у всіх семестрах вивчення навчальної дисципліни.

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідас ДСТУ ISO 9001:2015			Ф-21.11-05.01/ 123.00.1/Б-ОК10- 2024
	Випуск 2	Зміни 0	Екземпляр № 1	Арк 27 / 18

Поточний контроль проводиться для оцінювання рівня засвоєння знань, формування умінь і навичок здобувачів вищої освіти впродовж вивчення ними матеріалу модуля (змістових модулів) навчальної дисципліни. Поточний контроль здійснюється під час проведення навчальних занять.

Модульний контроль проводиться з метою оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти за модуль (змістові модулі) навчальної дисципліни. Модульний контроль проводиться під час навчального заняття після завершення вивчення матеріалу модуля (змістових модулів) навчальної дисципліни. Модульний контроль здійснюється у формі контрольної роботи з використанням тестів.

Підсумковий контроль проводиться для підсумкового оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти з навчальної дисципліни у формі екзамену.

Розподіл балів з навчальної дисципліни

Види робіт здобувача вищої освіти	Кількість балів за семестр	
	денна форма	заочна форма
Семестр 1		
Виконання завдань поточного контролю	60	-
Виконання завдань модульного контролю	40	-
Підсумкова семестрова оцінка	100	-

Розподіл балів за виконання завдань поточного контролю

Види робіт здобувача вищої освіти	Кількість балів за семестр	
	денна форма	заочна форма
Семестр 1		
Виконання завдань під час навчальних занять	40	-
Виконання та захист індивідуальних самостійних завдань	20	-
Виконання науково-дослідної роботи та інших видів робіт (додаткові – заохочувальні бали): 1. Участь у студентських предметних олімпіадах, Всеукраїнському конкурсі студентських наукових робіт, грантах, науково-дослідних проектах 2. Підготовка наукових статей, тез доповідей наукових конференцій	до 20	-
Разом за виконання завдань поточного контролю	60	-

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015			Ф-21.11-05.01/ 123.00.1/Б-ОК10- 2024
	Випуск 2	Зміни 0	Екземпляр № 1	Арк 27 / 19

Розподіл балів за виконання завдань під час навчальних занять

Види робіт здобувача вищої освіти	Кількість балів за семестр	
	денна форма	заочна форма
Відповіді (виступи) на заняттях	10	—
Участь у дискусії	10	—
Виконання поточних тестових завдань	10	—
Виконання та захист завдань, кейсів	10	—
Разом за виконання завдань під час навчальних занять	40	—

З метою застосування цілих чисел для оцінювання результатів роботи здобувачів під час навчальних занять може використовуватися 100-бальна шкала оцінювання щодо кожного окремо виду робіт. Розрахунок загальної кількості балів, які здобувач може набрати за результатами роботи під час навчальних занять протягом семестру, проводиться за формулою:

$$P_{\text{нз}} = \sum (P_i \times VK_i) \times K_{\text{нз}}, \quad (1)$$

де $P_{\text{нз}}$ – загальна кількість балів, набраних здобувачем за виконання завдань під час навчальних занять за семестр;

P_i – кількість набраних здобувачем балів за семестр за виконання i -го виду робіт під час навчальних занять (за 100-бальною шкалою);

VK_i – ваговий коефіцієнт за виконання i -го виду робіт під час навчальних занять. Значення вагових коефіцієнтів розраховуються шляхом ділення кількості балів, яка передбачена за виконання окремого виду робіт під час навчальних занять, на сумарну кількість балів за виконання усіх видів робіт під час навчальних занять за семестр;

$K_{\text{нз}}$ – коригувальний коефіцієнт, який визначається шляхом ділення кількості балів, що передбачена за виконання завдань під час навчальних занять за семестр, на 100 балів.

Розподіл балів за виконання завдань модульного контролю

Види робіт здобувача вищої освіти	Кількість балів за семестр	
	денна форма	заочна форма
Виконання завдань модульного контролю 1	20	-

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015			Ф-21.11-05.01/ 123.00.1/Б-ОК10- 2024
	Випуск 2	Зміни 0	Екземпляр № 1	Арк 27 / 20

Види робіт здобувача вищої освіти	Кількість балів за семестр	
	денна форма	заочна форма
Виконання завдань модульного контролю 2	20	
Разом за виконання завдань модульного контролю	40	-

Якщо здобувач вищої освіти виконав завдання модульного контролю і з урахуванням отриманих балів за поточний контроль набрав у сумі 60 балів або більше, він може погодити дану оцінку в електронному кабінеті і вона стане семестровою оцінкою за вивчення навчальної дисципліни.

Якщо здобувач вищої освіти під час вивчення навчальної дисципліни набрав 60 балів або більше і бажає покращити свій результат успішності, він проходить процедуру підсумкового контролю у формі екзамену. За складання екзамену здобувач вищої освіти може набрати 40 балів. Набрані бали за виконання завдань підсумкового контролю у формі екзамену, а також бали за поточний контроль сумуються і формується семестрова оцінка з навчальної дисципліни. Бали, які здобувач вищої освіти набрав за виконання завдань модульного контролю, при цьому не враховуються під час розрахунку семестрової оцінки з навчальної дисципліни.

Здобувач вищої освіти допускається до процедури підсумкового контролю у формі екзамену, якщо за виконання завдань поточного контролю набрав 20 балів або більше.

Визнання результатів навчання, набутих у неформальній та/або інформальній освіті

Визнання результатів навчання, набутих у неформальній та/або інформальній освіті в рамках окремих тем навчальної дисципліни, здійснюється викладачем за зверненням здобувача вищої освіти та представленням документів, які підтверджують результати навчання (сертифікати, свідоцтва, скріншоти тощо). Рішення про визнання та оцінка за відповідну частину освітнього компонента приймається викладачем за результатами співбесіди зі здобувачем вищої освіти.

Визнання результатів навчання, набутих у неформальній та/або інформальній освіті в рамках цілого освітнього компонента, здійснюється за процедурою, яка визначена у Положенні про організацію освітнього процесу у Державному університеті «Житомирська політехніка».

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015			Ф-21.11-05.01/ 123.00.1/Б-ОК10- 2024
	Випуск 2	Зміни 0	Екземпляр № 1	Арк 27 / 21

Шкала оцінювання

Шкала ЄКТС	Національна шкала	100-бальна шкала
A	Відмінно	90-100
B	Добре	82-89
C		74-81
D	Задовільно	64-73
E		60-63
FX	Незадовільно	35-59
F		0-34

11. Глосарій

№ з/п	Термін державною мовою	Відповідник англійською мовою
1	Свідомість	Consciousness
2	Нація	Nation
3	Гілки влади	Branches of government
4	Соціологія	Sociology
5	Експеримент	Experiment
6	Еліта	Elite
7	Інтелектуальна власність	Intellectual property
8	Суспільні відносини	Social relations
9	Інформація	Information
10	Метод дослідження	Research method
11	Політика	Politihua
12	Наука	Science
13	Наукове дослідження	Scientific research / study
14	Опитування	Survey
15	Партія	Party
16	Суспільство	Society
17	Політична система	Political system
18	Демократія	Democracy
19	Ідентичність	Identity
20	Тоталітаризм	Totalitarianism
21	Авторитаризм	Authoritarianism
22	Теорія	Theory
23	Фабрикація	Fabrication
24	Громадянське суспільство	Civil society
25	Хабарництво	Bribery

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015			Ф-21.11-05.01/ 123.00.1/Б-ОК10- 2024
	Випуск 2	Зміни 0	Екземпляр № 1	Арк 27 / 22

12. Рекомендована література

Основна література

1. Букач В. М. Історія української культури. Посібник: методичні рекомендації до самостійної роботи для здобувачів вищої освіти. Одеса: ПНПУ, 2021. 120 с. URL: <https://cutt.ly/1eETelAU>
2. Грицак Я. Подолати минуле: глобальна історія України. Київ: Portal, 2021. 408 с. URL: <http://resource.history.org.ua/item/0016145>
3. Історія України в джерелах: практикум / П. В. Морозов, І. В. Морозов, В. С. Власов [Електронне видання]. Київ: КОНВІ ПРІНТ, 2021. 564 с. URL: <https://undip.org.ua/library/istoriia-ukrainy-v-dzherelakh-praktykum/>
4. Історія української культури: навчально-методичний посібник для підготовки до практичних занять та самостійної роботи студентів спеціальності 034 Культурологія освітнього ступеня бакалавр / укладачі В. А. Дмитренко, В. І. Дмитренко. Полтава: ПНПУ імені В. Г. Короленка, 2019. Ч. 1 (від найдавніших часів до середини XVII століття). 136 с. URL: <http://dspace.pnpu.edu.ua/handle/123456789/14684>
5. Шандра В., Аркуша О. Україна в XIX столітті: людність та імперії. Київ: Академперіодика, 2022. 436 с. URL: <https://cutt.ly/OeETuETs>
6. Шандра В., Аркуша О. Україна в XIX столітті: доба модернізації. Київ: Академперіодика, 2022. 706 с. URL: <https://cutt.ly/FeETixAS>
7. Kononenko N. Ukrainian Epic and Historical Song: Folklore in Context. University of Toronto Press, 2019. 329 с. URL: <https://cutt.ly/heETiCq0>
8. Kubicek P. The history of Ukraine. Bloomsbury Publishing USA, 2023. 280 p. URL: <https://www.bloomsbury.com/uk/history-of-ukraine-9781440880452/>
9. Гелей С., Рутар С. Політологія. К.: ЦНЛ, 2019. 348 с.
10. Гетьманчук М.П., Гетьманчук П.М., Ільницька У.В., Луцишин Г.І., Пасічний Р.Я., Турчин Я.Б. Політологія: у схемах, таблицях, визначеннях. К.: Львівська політехніка, 2020. 272 с.
11. Неліпа Д. Системний аналіз в політології. К.:ЦНЛ, 2019. 304 с.
12. Скрипникова Л., Тутік Л., Гринчак М. Політологія. К.: ЦНЛ, 2019. 272 с.
13. Требін М. П. Соціально-політичні студії: навч. посіб. Харків: Право, 2017. 696 с.
14. Шляхтун П.П. Політологія: історія та теорія. К.: ЦНЛ, 2019.

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015			Ф-21.11-05.01/ 123.00.1/Б-ОК10- 2024
	Випуск 2	Зміни 0	Екземпляр № 1	Арк 27 / 23

Допоміжна література

1. Борисова О., Климов А. Історія Української державності. У 2-х томах. Київ: Кондор, 2018. URL: <https://online-condor.com.ua/catalog/humanitarna-literatura/istoriya-ukrayinskoyi-derzhavnosti-pidruchnyk-dlya-vyshchykh>
2. В'ятрович В. Що таке історія України? // Історична правда. 2022. 14 листопада. Режим доступу: <https://www.istpravda.com.ua/columns/2022/11/14/162039/>
3. Гуржій О., Чухліб Т. Козацька Україна. Боротьба за державу (XVI-XVII ст.). К.: АРІЙ, 2020. 368 с.
4. Гуржій О. Західна Європа та Гетьманщина в середині XVII – XVIII ст.: Соціально-економічні аналогії, закономірності, специфіка / Відп. ред. В.А. Смолій. К., 2021. 128 с.
5. Даниленко В. М., Крупина В. О., Кульчицький С. В., Лисенко О. Є., Стяжкіна О. В., Якубова Л. Д. Україна в епіцентрі протистояння світових систем (1939–1990) / НАН України, Ін-т історії України. Київ: Академперіодика, 2021. 544 с.
6. Історія України [текст]: Навчальний посібник для підготовки до іспитів. К.: «Центр учбової літератури», 2018. 188 с. URL: <https://culonline.com.ua/catalog/pidgotovka/istoriya-ukraini-tetarchuk-iv-1/read>
7. Краснянська Н. Д., Слободянюк О. Р. Історія України та історія української культури: конспект лекцій. Одеса: ОДЕКУ, 2018. 207 с.
8. Кульчицький С. В. Симон Петлюра: "Я вірю і певний, що Україна як держава буде!" / НАН України. Інститут політичних і етнонаціональних досліджень ім. І. Ф. Кураса. Київ: Парламентське вид-во, 2021. 672 с.
9. Мицик Ю. А., Бажан О. Г. Від трипільців до кіборгів: Коротка історія України. К.: ТОВ "Видавництво "КЛІО", 2020. 688 с.
10. Огієнко І. Історія українського друкарства. Київ: Центр учбової літератури, 2021. 504 с. URL: <https://culonline.com.ua/catalog/gumanitarni-nauki/istoriya-ukrainskogo-drukarstva-1/read>
11. ПЕРЕЛОМ: Війна Росії проти України у часових пластах і просторах минувшини. Діалоги з істориками. У 2-х кн. / Відп. ред. В. Смолій; Упоряд.: Г. Боряк, О. Ясь. НАН України. Інститут історії України. Київ: Інститут історії України, 2022.

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015			Ф-21.11-05.01/ 123.00.1/Б-ОК10- 2024
	Випуск 2	Зміни 0	Екземпляр № 1	Арк 27 / 24

12. Польське національне повстання 1830-1831 рр. на Правобережній Україні: від міфів до фактів: кол. монографія / за ред. І. Кривошеї, Н. Моравця. К.: КНТ, 2019. 264 с. URL:

<https://culonline.com.ua/catalog/gumanitarni-nauki/polske-natsionalne-povstannya-1830-1831rrna-pravoberezhniy-ukraini-vid-mifiv-do-faktiv-krivosheya-i-1/read>

13. Польське національне повстання 1863-1864 рр. на Правобережній Україні: від міфів до фактів: кол. монографія / за ред. Ш. Кривошеї, Н. Моравця. Видання 2-е: КНТ, 2019. 185 с. URL:

<https://culonline.com.ua/catalog/gumanitarni-nauki/polske-natsionalne-povstannya-1863-1864-rr-na-pravoberezhniy-ukraini-vid-mifiv-do-faktiv-krivosheya-ii-1/read>

14. Реєнт О. Соціально-економічні та політичні трансформації в Україні (кінець XVIII – перші десятиліття ХХ століття). У 2-х кн. Кн. 1. К.: Інститут історії України, 2021.

15. Україна в історії Європи XIX – початку ХХІ ст.: історичні нариси / За ред. С. В. Віднянського. К.: Інститут історії України, 2020. 814 с.

16. Україна в міжцивілізаційних дискурсах античності, середньовіччя та раннього модерну. Київ: Інститут історії України Національної академії наук України, 2022. 568 с.

17. Черкас Б., Ващук Д. Східне Пограниччя Європи: Український фронтір у добу пізнього середньовіччя / Упорядк. наук. апарату: С. Блащук, Ю. Грищенко. НАН України. Інститут історії України. Київ: Інститут історії України, 2021. 176 с.

18. Чухліб Т. Гетьмани України: військо, політика, держава. К.: Арій, 2021. 352 с.

19. Чухліб Т. Козацька Україна на міжнародній арені. Київ: Видавництво "Арій", 2023. 352 с.

20. Шауренко О., Барвінок О. Історія первісного суспільства: навч. посіб. Київ: Кондор, 2022. 192 с. URL: <https://online-condor.com.ua/catalog/humanitarna-literatura/istoriya-pervisnoho-suspilstva-navch-posib>

21. Шевчук А. В. Судова влада в житті суспільства Правобережної України (кінець XVIII – перша третина XIX ст.) / Наук. ред. В. Шандра. Житомир: Видавець Євенок О. О., 2022. 580 с.

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015			Ф-21.11-05.01/ 123.00.1/Б-ОК10- 2024
	Випуск 2	Зміни 0	Екземпляр № 1	Арк 27 / 25

22. А PRIMA FACIE: Студії з історії Європи: кол. монографія / МОН України, Уманський держ. пед. ун-т імені Павла Тичини; за ред. Рафала Димчика, Ігоря Кривошеї. Київ: КНТ, 2021. 272 с. URL: <https://culonline.com.ua/catalog/gumanitarni-nauki/a-prima-facie-studii-z-istorii-evropi-monografiyayu-za-red-i-krivoshei-1-1>
23. Аркуніч О. Політична система для України: історичний досвід і виклики сучасності. К.: Ника-Центр, 2018. 988 с.
24. Гантінгтон С. Політичний порядок у мінливих суспільствах. К.: Наш Формат, 2019. 448 с.
25. Гольцов А.Г. Геополітика та політична географія. К.: ЦНЛ, 2019. 416 с.
26. Гончарук-Чолач Т., Джугла Н. Теорія та практика політичної пропаганди. К.: Ліра-К, 2020. 254 с.
27. Кириченко В., Кириченко Ю., Соколенко Ю. Політико-правова система України. К.: ЦНЛ, 2019. 304 с.
28. Милосердна І. М. Імідж політичного лідера як категорія PR- технології. Актуальні проблеми політики. 2019. № 64.С. 118-133.
29. Романюк А. Еволюція політичних інститутів. К.: Гельветика, 2021. 184 с.
30. Сухонос В. Державне правління: еволюція сучасних форм. К.: Університетська книга, 2019. 310 с.
31. Сухонос В., Сухонос В. Державний механізм забезпечення національної безпеки. Інституціонально-правова та технологічна парадигми. К.: Університетська книга, 2019. 288 с.
32. Фармагей О., Мельник Д., Петрик В. Інформаційна безпека. К.: Ліра- К, 2021. 412 с.
33. Шубін С. Політичний маркетинг. Миколаїв: Іліон, 2019.

Інформаційні ресурси в Інтернеті

1. Сайт наукової літератури: <https://scholar.google.com.ua/schhp?hl=uk>
2. Національна бібліотека України ім. В. Вернадського: www.nbuv.gov.ua
3. Інститут історії України НАН України: <http://www.history.org.ua/>
4. Днеслово: інтернет-збірник наукових праць: http://dneslovo.at.ua/load/istorija_ukrajini/24
5. Українська історична книга: <http://historybooks.com.ua/>
6. Ізборник (збірники документів з історії України): <http://litopys.org.ua/>

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015			Ф-21.11-05.01/ 123.00.1/Б-ОК10- 2024
	Випуск 2	Зміни 0	Екземпляр № 1	Арк 27 / 26

7. <http://www.un.org/> – офіційний сайт Організації Об'єднаних Націй
8. <http://portal.un.kiev.ua/> – Представництво ООН в Україні
9. <http://www.nato.int/> – офіційний сайт НАТО
10. <http://www.coe.int/> – офіційний сайт Ради Європи
11. <http://www.unesco.org/> – офіційний сайт ЮНЕСКО
12. <http://freedomhouse.org/> – офіційний сайт неурядової міжнародної організації Freedom House
13. <http://www.osce.org> – офіційний сайт Організації з Безпеки та Співробітництва в Європі
14. <http://euroatlantica.kiev.ua/ua/about/> – Інформагенція Євроатлантика
15. <http://www.president.gov.ua> – Офіційне представництво Президента України.
16. <http://www.rada.gov.ua/> – офіційний портал Верховної Ради України.
17. <http://www.kmu.gov.ua/> – офіційний портал органів виконавчої влади України.
18. <http://www.mfa.gov.ua/> – офіційний сайт Міністерства закордонних справ України.
19. <http://www.mil.gov.ua/> – офіційний сайт Міністерства оборони України.
20. <http://ukraine-eu.mfa.gov.ua/> – «Україна-Європейський Союз» – офіційний сайт представництва України при Європейському Союзі.
21. <http://www.coe.int/uk/web/kyiv> – сайт Офісу Ради Європи в Києві.
22. <http://www.niss.gov.ua/> – Національний інститут стратегічних досліджень.
23. <http://www.nbuv.gov.ua/portal/> – Наукова періодика України. Сторінка відкритого доступу Національної бібліотеки України ім. В Вернадського.
24. <http://www.library.univ.kiev.ua/ukr/iir/library/index.php> – офіційний сайт наукової бібліотеки імені М. Максимовича
25. <http://nplu.org> – Національна парламентська бібліотека України: офіційний сайт.
26. <http://www.gntb.gov.ua/ua/> – Державна науково-технічна бібліотека України: офіційний сайт.
27. <http://www.ukurier.gov.ua/> – Урядовий кур'єр: офіційний сайт.
28. <https://niss.gov.ua/publikacii/analitichni-dopovid> – Аналітичні доповіді Національного інституту стратегічних досліджень

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідас ДСТУ ISO 9001:2015			Ф-21.11-05.01/ 123.00.1/Б-ОК10- 2024
	<i>Випуск 2</i>	<i>Зміни 0</i>	<i>Екземпляр № 1</i>	<i>Арк 27 / 27</i>

29. www.ukrstat.gov.ua – Державна служба статистики України: офіційний сайт.

30. <http://learn.ztu.edu.ua/> - Освітній портал Державного університету «Житомирська політехніка».